Ålands landskapsregering

Asiakirjan nimi	Kirjeen nro
LAUSUNTO	94 S3
Asian nro	Päiväys
ÅLR 2023/8452	3.11.2023

Viite
Pyyntönne 27.10.2023

Yhteyshenkilö
Ylva Lindström, puh. +358 (0)18 25264
ylva.lindstrom@regeringen.ax

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta
FI-00102 EDUSKUNTA

LiV@eduskunta.fi

Asia

Lausunto valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi eurooppalaisen vammaiskortin ja eurooppalaisen vammaisten henkilöiden pysäköintiluvan vahvistamisesta (COM(2023) 512 final)

Ahvenanmaan maakunnan hallitus sai 27.10.2023 eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnalta lausuntopyynnön koskien valtioneuvoston kirjelmää eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi eurooppalaisen vammaiskortin ja eurooppalaisen vammaisten henkilöiden pysäköintiluvan vahvistamisesta (COM(2023) 512 final).

Tausta
Komissio antoi 6.9.2023 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi koskien eurooppalaista vammaiskorttia ja vammaisten henkilöiden pysäköintilupaa (COM(2023) 512 final).

Eurooppalaisen vammaiskortin kehittäminen on yksi EU:n vammaisten henkilöiden oikeuksien strategian lippulaivahankkeista. Strategian tavoitteena on varmistaa vammaisten henkilöiden täysipainoinen osallistuminen yhteiskunnan toimintaan.

Suomi on ollut yksi vammaiskortin kahdeksasta pilottimaasta ja kannattanut sen laajentamista kaikkiin EU:n jäsenmaihin. Ehdotuksella edistetään vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan YK:n yleissopimuksen (SopS 26 ja 27/2016) täytäntöönpanoa EU:ssa.

Ehdotuksen pääasiallinen sisältö
Eurooppalainen vammaiskortti olisi tunnustettu todiste vammaisuudesta kaikkialla EU:ssa, ja sillä saisi yhtäläiset erityisehdot ja -kohtelun julkisissa ja yksityisissä palveluissa, kuten liikenteessä, kulttuuritapahtumissa, museoissa, urheilu- ja vapaa-ajankeskuksissa tai huvipuistoissa kuin kyseisessä maassa asuvat henkilöt, joilla on siellä tunnustettu vammaisasema.

Pysäköintilupa oikeuttaisi maassa vierailevan vammaisen henkilön, jolla on oman maansa myöntämä eurooppalainen pysäköintilupa, yhtäläiseen erityiskohteluun pysäköintiehdoissa ja -paikoissa. Ehdotuksella luotaisiin yhteinen standardoitu malli eurooppalaiselle pysäköintiluvalle.

Toimivallan jakautuminen

Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 18 ja 27 §:ssä säädetään Ahvenanmaan maakunnan ja valtakunnan välisestä toimivallan jaosta. Vastuu Euroopan unionin lainsäädännön täytäntöönpanosta jakautuu itsehallintolaissa säädetyn toimivallanjaon mukaisesti, ja maakunta vastaa unionin lainsäädännön täytäntöönpanosta maakunnan lainsäädäntövaltaan kuuluvilta osin.

Ehdotus koskisi sekä yksityisten toimijoiden että viranomaisten tarjoamia ehdotuksen soveltamisalaan kuuluvia palveluja, toimintoja ja järjestelyjä.

Ahvenanmaan itsehallintolain 27 §:n 8 kohdassa säädetään yhdistyksiä ja säätiöitä, yhtiöitä ja muita yksityisoikeudellisia yhteisöjä sekä kirjanpitoa koskevan sääntelyn kuuluvan valtakunnan lainsäädäntövaltaan. Itsehallintolain 18 §:n 14 kohdan mukaan maakunnalla puolestaan on lainsäädäntövalta kulttuuria, urheilua sekä kirjasto- ja museolaitosta koskevissa asioissa.

Itsehallintolain 18 §:n 21 kohdan mukaan tiet, kanavat, tieliikenne, raideliikenne, veneliikenne ja paikallisen meriliikenteen väylät kuuluvat Ahvenanmaan toimivaltaan. Pysäköintilupaa koskeva ehdotus koskee tieliikennettä, ja vammaiskorttia voidaan käyttää julkisessa liikenteessä, ja tältä osin ehdotus siis kuuluu Ahvenanmaan toimivaltaan.

Ehdotus sisältää alustavan arvion mukaan sekä valtakunnan että maakunnan toimivaltaan kuuluvia osioita. Siksi kirjelmässä todetaan, että ehdotusta pitää vielä selvittää tarkemmin yhteistyössä Ahvenanmaan maakunnan kanssa.

Maakunnan hallituksen näkemykset

Koska ehdotukseen alustavan arvion mukaan sisältyy sekä valtakunnan että maakunnan lainsäädäntövaltaan kuuluvia osioita, maakunnan hallitus yhtyy valtakunnan kantaan siitä, että ehdotusta pitää vielä tarkemmin selvittää yhteistyössä maakunnan kanssa. Muilta osin maakunnan hallitus tällä hetkellä kannattaa ehdotusta eikä sillä ole sen enempää näkemyksiä.

Ministeri Annette Holmberg-Jansson

Toimistopäällikkö Ylva Lindström

TIEDOKSI Sosiaali- ja terveysministeriö:
- erityisasiantuntija Tea Hoffrén, tea.hoffren@gov.fi
- erityisasiantuntija Mia Mäkinen, mia.makinen@gov.fi
- erityisasiantuntija Tuomas Leppo, tuomas.leppo@gov.fi